

ชุดควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านผ่านการสื่อสารเครือข่ายไร้สายในพื้นที่ที่กำหนด

นายนิธิกร เดอลอชท์

นายพรพงษ์ พลวิเศษ

นายวิเศษศักดิ์ แซ่ลี

สาขาวิชาเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง ชุดควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านผ่านการสื่อสารเครือข่ายไร้สายในพื้นที่ที่กำหนด เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง มีจุดมุ่งหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการเปิดและปิดอุปกรณ์ไฟฟ้าภายในบ้านได้ 4 ช่องทาง พร้อมทั้งแสดงอุณหภูมิในตำแหน่งที่ติดตั้งอุปกรณ์ ชุดควบคุมประกอบไปด้วย แท็บเล็ตที่ใช้สั่งงานซึ่งได้ติดตั้งโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมาบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ สั่งงานผ่านอุปกรณ์เชื่อมต่อสัญญาณแบบไร้สาย ไปยังโมดูลไร้สายที่ทำหน้าที่รับและส่งข้อมูลระหว่างส่วนสั่งงานและส่วนควบคุม โดยส่วนควบคุมมีไมโครคอนโทรลเลอร์คอยประมวลผลและควบคุมการทำงานของวงจรรีเลย์ เซนเซอร์วัดอุณหภูมิตรวจจับค่าอุณหภูมิในพื้นที่ติดตั้งอุปกรณ์พร้อมส่งค่าไปยังไมโครคอนโทรลเลอร์ วงจรเชื่อมต่อแรงดันแบบลอจิกและวงจรวัดซึ่งเรีอกฎเกณฑ์ที่ทำหน้าที่จ่ายกระแสไฟฟ้าให้กับวงจรรภายในกล่องควบคุม ในขณะเดียวกันไมโครคอนโทรลเลอร์จะทำการส่งค่าแสดงสถานะและค่าอุณหภูมิกลับไปยังแท็บเล็ต เพื่อแสดงผลที่หน้าจอแท็บเล็ตด้วย จากการทดลองหาประสิทธิภาพการทำงานของระยะการเชื่อมต่อระหว่างแท็บเล็ตกับชุดควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าแบบ 4 ช่องทางมีการเปลี่ยนแปลงระยะการทดลอง 5 ระยะ ได้แก่ 1 เมตร, 2 เมตร, 3 เมตร, 4 เมตร และ 5 เมตร การทดลองเซนเซอร์วัดอุณหภูมิและการสั่งงานเปิด-ปิด พบว่าระยะการเชื่อมต่อระหว่างแท็บเล็ตกับชุดควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าแบบ 4 ช่องทางสามารถเชื่อมต่อได้ดีในระยะ 1 เมตรไปจนถึง 4 เมตร และเริ่มมีความผิดพลาดในการเชื่อมต่อที่ระยะ 5 เมตร โดยมีค่าประสิทธิภาพในการเชื่อมต่ออยู่ที่ ร้อยละ 85 การทดลองเซนเซอร์วัดอุณหภูมิสามารถทำงานได้อย่างถูกต้อง และการสั่งงานเปิด-ปิดมีค่าประสิทธิภาพอยู่ที่ร้อยละ 95

1. บทนำ

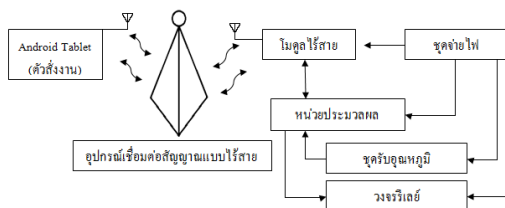
ในปัจจุบันโทรศัพท์มือถือมีความสำคัญในการใช้ชีวิตเป็นอย่างมาก สามารถนำมาประยุกต์ใช้งานเพื่อควบคุมอุปกรณ์ต่างๆ ในระยะไกลได้แต่ก็ยังใช้ต้นทุนที่ค่อนข้างสูง ผู้วิจัยจึงได้นำเอาโทรศัพท์ที่มีเทคโนโลยีอาร์เอ็ม (ARM) มาพัฒนาโปรแกรมที่จะใช้งานผ่านการสื่อสารเครือข่ายไร้สาย โดยใช้ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ (Android) ในการเขียนโปรแกรมเพื่อควบคุมการทำงานของอุปกรณ์ไฟฟ้าภายในบ้านหรืออาคารให้สามารถเปิดหรือปิด พร้อมทั้งแสดงค่าอุณหภูมิและ

สถานะการทำงานของอุปกรณ์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตและลดต้นทุนการผลิต

2. โครงสร้างของระบบ

การทำงานของวิจัยนี้ จะทำงานโดยการเชื่อมต่อผ่านโมดูล ที่ถูกควบคุมด้วยไมโครโปรเซสเซอร์ตระกูลอาร์เอ็ม (ARM) ภายในตัวแท็บเล็ต ซึ่งได้ติดตั้งโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมาบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ ส่งข้อมูลชุดคำสั่งที่

ผ่านการสื่อสารแบบไร้สาย ผ่านอุปกรณ์เชื่อมต่อสัญญาณแบบไร้สาย ไปยังไมโครคอนโทรลเลอร์ที่ใช้ในการควบคุมการเปิด-ปิด โดยมีโมดูลไร้สายเป็นตัวอินเตอร์เฟซสัญญาณ เมื่อไมโครคอนโทรลเลอร์ประมวลผลคำสั่งเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะไปควบคุมวงจรรีเลย์ เพื่อเปิด-ปิด ช่องทางการควบคุมไฟฟ้า พร้อมส่งค่าแสดงสถานะกลับไปยังแท็บเล็ต ในขณะที่เดียวกันก็รับค่าอุณหภูมิจากเซนเซอร์วัดอุณหภูมิ พร้อมส่งค่าอุณหภูมิไปยังแท็บเล็ต เช่นเดียวกัน

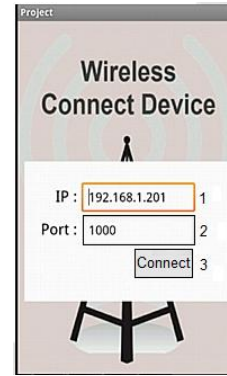
รูปที่ 2.1 บล็อกไดอะแกรมของระบบ

2.1 การออกแบบส่วนซอฟต์แวร์

รูปที่ 2.2 บล็อกไดอะแกรมโครงสร้างของโปรแกรมที่พัฒนา

ส่วนนี้จะใช้ภาษา จาวา ในการพัฒนา โดยพัฒนาผ่านโปรแกรม Eclipse ซึ่งโปรแกรมจะสามารถสั่งงานควบคุมการเปิด-ปิด อุปกรณ์ไฟฟ้า และแสดงสถานะการทำงานของโปรแกรมแบบเวลาจริง

รูปที่ 2.3 หน้าจอล็อกอินเข้าสู่โปรแกรม

หมายเลข 1 คือ ช่องใส่เลขไอพี เพื่อเชื่อมต่อกับอุปกรณ์เชื่อมต่อสัญญาณแบบไร้สาย
 หมายเลข 2 คือ ช่องใส่เลขพอร์ต เพื่อเชื่อมต่อกับอุปกรณ์เชื่อมต่อสัญญาณแบบไร้สาย
 หมายเลข 3 คือ ส่วนที่ใช้ยืนยันเพื่อเชื่อมต่อ

รูปที่ 2.4 หน้าจอนินเตอร์เฟซ สั่งงานและแสดงผล

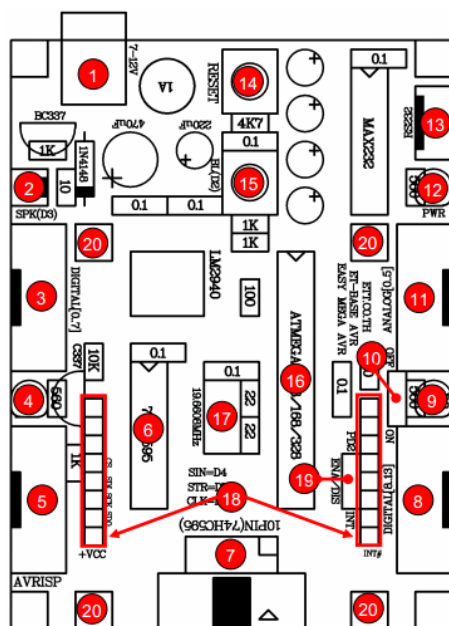
หมายเลข 1 คือส่วนที่แสดงสถานะหมายเลขไอพี พอร์ต ที่เรากำลังเชื่อมต่อ และอุณหภูมิซึ่งตัวโปรแกรมจะรับค่าอุณหภูมิอยู่ตลอดเวลา และใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย

หมายเลข 2 คือส่วนที่ใช้ควบคุมและแสดงสถานะ ช่องทาง 1 ถึง 4 ซึ่งตัวโปรแกรมจะรับค่าตรวจสอบสถานะอยู่ตลอดเวลา หากหลอดไฟเป็นสีแดง หมายความว่า สถานะ ณ ตอนนั้น คือ ปิด หลอดไฟสีเขียว หมายความว่าสถานะ ณ ตอนนั้น คือ เปิด เมื่อเราต้องการสั่งเปิด/ปิด แค่ใช้นิ้วกดไป

ยังรูปหลอดไฟที่เราต้องการ ตัวโปรแกรมจะส่งคำสั่ง ไปเพื่อ เปิด/ปิด ไฟในช่องทางนั้นๆ

2.2 การออกแบบส่วนประมวลผล

การออกแบบส่วนประมวลผลจะใช้ ไมโครคอนโทรลเลอร์ในการประมวลผลโดยเชื่อมต่ออยู่กับ โมดูลไร้สาย ตัววัดอุณหภูมิ วงจรรีเลย์ ซึ่ง ไมโครคอนโทรลเลอร์ที่รับข้อมูลต่อจาก โมดูลไร้สาย และประมวลผลคำสั่งที่ได้รับมา เมื่อประมวลผลเสร็จก็จะทำการ ควบคุมวงจรรีเลย์ เพื่อ สั่งงาน รีเลย์ ให้เปิด-ปิด พร้อมส่งค่าแสดงสถานะ เปิด - ปิด กลับไปยังตัวแท็บเล็ต ในขณะที่ เดียวก็รับ ค่าอุณหภูมิ และส่ง ไปยังแท็บเล็ต เช่นเดียวกัน

รูปที่ 2.5 โครงสร้างของ บอร์ด ET-BASE AVR EASY88

หมายเลข 3 เป็นขั้วต่อสัญญาณจาก PD[0..7] ใช้ในการเชื่อมต่อกับ โมดูล ไร้สายและ เซนเซอร์วัดอุณหภูมิ

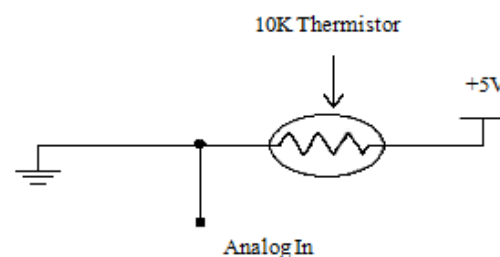
หมายเลข 8 เป็นขั้วต่อสัญญาณจาก PB[0..5] ใช้ในการเชื่อมต่อกับวงจรรีเลย์

หมายเลข 11 เป็นขั้วต่อสัญญาณจาก PC[0..5] เชื่อมต่อกับวงจรเชื่อมต่อแรงดันลอจิกและ เซนเซอร์วัดอุณหภูมิ

หมายเลข 16 เป็นไมโครคอนโทรลเลอร์ ประจําบอร์ด ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้ใช้ ไมโครคอนโทรลเลอร์ ATMEGA168

2.3 ชุดรับอุณหภูมิ

เป็นส่วนที่วัดค่าอุณหภูมิและส่งค่าไปยัง ไมโครคอนโทรลเลอร์ โดยสื่อสารผ่านพอร์ต PC4 ของบอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์ โดยหลักการ ทำงานคือ หา Voltage มา Drop เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของค่า Voltage อันเนื่องมาจากค่า ความต้านทานที่เปลี่ยนไป ก็จะได้เป็นค่าอุณหภูมิที่จะวัดค่าออกมา

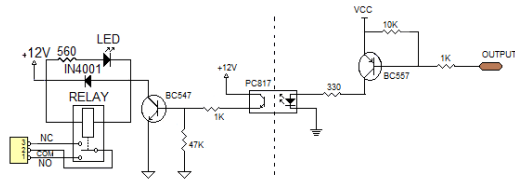

รูปที่ 2.6 วงจรเซนเซอร์วัดอุณหภูมิ

2.4 วงจรรีเลย์

งานวิจัยนี้ได้ใช้บอร์ดวงจร ET-OPTO RELAY4 ซึ่งเป็นชุดออปโตไอโซเลตเอาต์พุต แบบ หน้าสัมผัสรีเลย์ขนาด 4 ช่อง เพื่อควบคุมการทำงาน ในลักษณะ ปิด/เปิด ด้วยสัญญาณลอจิก TTL โดยมี ออปโตไอโซเลต PC817 ป้องกันสัญญาณรบกวน ต่างๆที่เกิดจากการทำงานของรีเลย์ และอุปกรณ์ เอาท์พุต ที่ควบคุมการทำงานจากหน้าสัมผัสรีเลย์ โดยการทำงานของวงจรออกแบบให้ทำงานใน สภาวะลอจิก "0" ลักษณะการทำงานของวงจรจะ ทำงานด้วยสภาวะ ลอจิก 0 และ 1 โดยการทำงานจะ เริ่มจากการป้อนสถานะลอจิก 0 ให้กับ เอาท์พุต ของวงจร ซึ่งจะส่งผลให้ ทรานซิสเตอร์ BC557

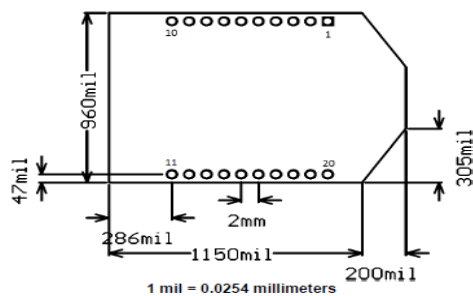
นำกระแส และทำให้มีแรงดัน 5 โวลต์ไหลผ่านตัวต้านทานไปยังออปโตไดโอด เมื่อ ออปโตไดโอดทำงานจะมีแรงดัน 12 โวลต์ ไหลผ่านตัวต้านทานเข้าสู่ ทรานซิสเตอร์ BC547 และทำให้รีเลย์ทำงาน โดยเชื่อมต่อกับพอร์ต PB[0..5] ของบอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์ซึ่งรีเลย์สามารถทนกระแสได้สูงสุด 10 แอมป์

รูปที่ 2.7 วงจรรีเลย์ ขนาด 1 ช่องทาง

2.5 โมดูลไร้สาย

ในงานวิจัยนี้ได้เลือกใช้ โมดูลไร้สายสำเร็จรูป RN-XV Module ซึ่งเป็นโมดูล Serial (TTL) to Wifi โดยจ่ายไฟ 3.3 โวลต์ให้กับโมดูลไร้สาย และใช้งานขาที่ 2 เป็นขาส่งข้อมูล ขาที่ 3 เป็นขารับข้อมูล โดยขาที่ 2 เชื่อมต่อกับพอร์ต PD0 และขาที่ 3 เชื่อมต่อกับพอร์ต PD1

รูปที่ 2.8 โครงสร้าง RN-XV module

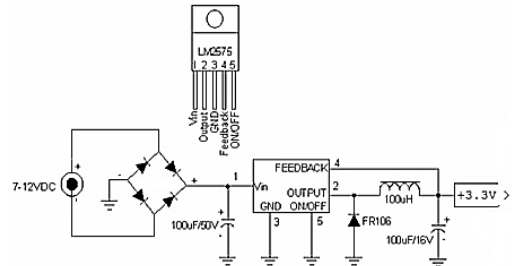
2.6 ชุดจ่ายไฟ

ในงานวิจัยนี้ จะใช้ชุดจ่ายไฟทั้งหมด 2 ชุด คือ วงจรสวิตชิ่งเร็กกูเลท 3.3 โวลต์ และวงจรเชื่อมต่อแรงดันลอจิก ระหว่าง 5V กับ 3.3V

2.6.1 วงจรสวิตชิ่งเร็กกูเลท 3.3 โวลต์

เป็นวงจรที่ให้กระแสไฟ 1 แอมป์ ซึ่งเป็นวงจรที่จ่ายไฟให้กับตัวโมดูลไร้สายทางขา 1 โดยใช้

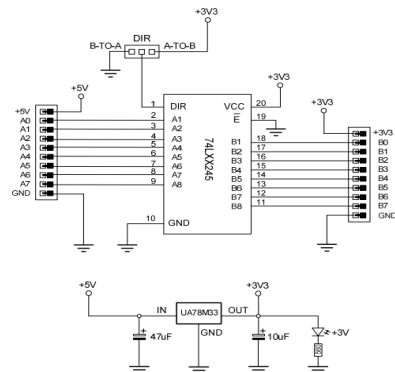
ไดโอดบริดจ์เรียงกระแส ไปยังไอซีเบอร์ LM2575 ที่เป็นตัวสวิตชิ่งเร็กกูเลท ลดแรงดัน 12V ให้เหลือ 3.3 V มีตัวเหนี่ยวนำแบบแกนเฟอร์ไรต์ 100 μ H เพื่อป้องกันสัญญาณรบกวน

รูปที่ 2.9 วงจรสวิตชิ่งเร็กกูเลท 3.3 โวลต์

2.6.2 วงจรเชื่อมต่อแรงดันลอจิก 5V-3.3V

เป็นวงจรที่ใช้เชื่อมต่อสัญญาณลอจิกระหว่างอุปกรณ์ที่ใช้แรงดัน 5 โวลต์ กับ 3.3 โวลต์ โดยใช้ ไอซีบัฟเฟอร์ 74LCX245 เป็นตัวกลาง ซึ่งมีช่องทางสัญญาณ 8 ช่องทาง และสามารถกำหนดทิศทางของสัญญาณได้ โดยการนำมาใช้งานในงานวิจัยนี้จะเลือกใช้งานจาก 5 โวลต์ไปยัง 3.3 โวลต์ จากพอร์ตPD1 ผ่านช่องทาง A6-B6 ไปยังขา 3 ของโมดูลไร้สาย ซึ่งจะต้องทำการจัมป์เปอร์ DIR มาตำแหน่ง A-TO-B จะทำให้สัญญาณลอจิก 5 โวลต์ทางด้าน A ถูกบัฟเฟอร์ไปเป็นลอจิก 3.3 โวลต์ทางด้าน B โดยภายในวงจรมี ไอซีเร็กกูเลท UA78M33 3.3V/500mA เพียงแค่จ่ายแรงดัน 5V เข้าที่ขั้ว +5V ก็สามารถนำแรงดัน 3.3V ที่ขั้ว 3V3 ไปต่อเลี้ยงอุปกรณ์ภายนอกได้ทันที

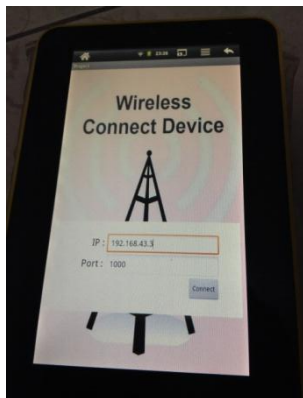
รูปที่ 2.10 โครงสร้างวงจรเชื่อมต่อแรงดันลอจิก

3. ผลการทดลอง

การทดลองจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

3.1 ทดลองเพื่อหาระยะการเชื่อมต่อระหว่างแท็บเล็ต กับ ชุดควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าแบบ 4 ช่องทาง

ใช้โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นติดตั้งลงบนแท็บเล็ต ซึ่งอยู่รูปแบบ แอปพลิเคชันจากนั้นทดลองเชื่อมต่อกับชุดควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าแบบ 4 ช่องทางพร้อมทั้งวัดระยะทางที่สามารถทำการเชื่อมต่อได้ โดยใช้โทรศัพท์มือถือ โมโตโลโรล่า เป็นอุปกรณ์เชื่อมต่อสัญญาณแบบไร้สาย โดยทำการเชื่อมต่อระหว่างแท็บเล็ต กับ ชุดควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าแบบ 4 ช่องทางโดยใช้ระยะทางเริ่มต้น 1 เมตร ไปจนถึง 5 เมตรเพื่อทดลองระยะทางที่สามารถเชื่อมต่อ

รูปที่ 3.1 หน้าจอการเชื่อมต่อ

3.2 ทดลองเซนเซอร์วัดอุณหภูมิ

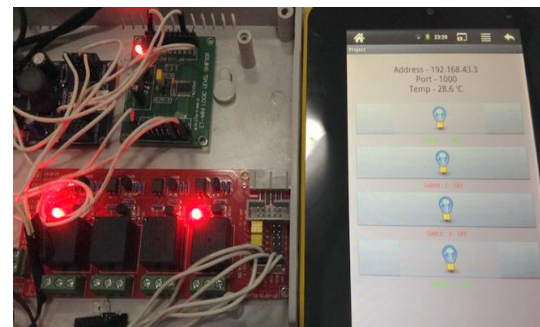
ใช้อุปกรณ์ที่ให้ความร้อนบริเวณเซนเซอร์ หากเซนเซอร์ทำงานปกติ โปรแกรมจะแสดงสถานะอุณหภูมิที่สูงขึ้น พร้อมนำค่าที่ได้มาเปรียบเทียบกับเทอร์โมมิเตอร์ โดยจะทำการทดลองเป็นเวลาเฉลี่ย 10 วินาที ต่อครั้งทั้งหมด 20 ครั้ง

รูปที่ 3.2 โปรแกรมแสดงค่าอุณหภูมิที่ตรวจจับได้

3.3 ทดลองการสั่งงานให้เปิด-ปิดอุปกรณ์ไฟฟ้า

ใช้แท็บเล็ตที่ลงโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมา ส่งคำสั่งเปิดหรือปิด ไปยังกับชุดควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าแบบ 4 ช่องทาง โดยช่องทางที่ทำการเปิดหลอดไฟแสดงสถานะตรงวงจรรีเลย์จะติด

รูปที่ 3.3 ทำการสั่งงานเปิดช่องทางที่ 1 และ 4

4. สรุปผลการทดลอง

จากการทดลองหาระยะการเชื่อมต่อระหว่างแท็บเล็ตกับบอร์ดควบคุม โดยทำการทดลองทั้งหมด 5 ระยะ ได้แก่ 1 เมตร, 2 เมตร, 3 เมตร, 4 เมตร และ 5 เมตร จากผลการทดลองพบว่าแท็บเล็ตสามารถเชื่อมต่อกับบอร์ดควบคุมได้ดีในระยะ 1 ถึง 4 เมตร และเริ่มมีความผิดพลาดที่ระยะ 5 เมตร โดยค่าประสิทธิภาพในการเชื่อมต่อในระยะ 5 เมตร อยู่ที่ร้อยละ 85 การทดลองเซนเซอร์วัดอุณหภูมิ โดยเปรียบเทียบระหว่างค่าที่แสดงในโปรแกรมกับค่าที่แสดงในเทอร์โมมิเตอร์ จากผลการทดลองพบว่าเซนเซอร์วัดอุณหภูมิสามารถตรวจวัดอุณหภูมิได้อย่างแม่นยำ การทดลองสั่งงานเปิด-ปิดอุปกรณ์ไฟฟ้า โดยกำหนดระยะห่าง

ระหว่างแท็บเล็ตกับชุดควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าอยู่ที่ 1 ถึง 4 เมตรและส่งคำสั่งเปิด-ปิด ไปยังชุดควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าทั้ง 4 ช่องทาง จากผลการทดลองพบว่าค่าประสิทธิภาพในการสั่งงานเปิด-ปิดอุปกรณ์ อยู่ที่ร้อยละ 95

5. ข้อเสนอแนะ

ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากระยะทางที่ไกลทำให้คลื่นสัญญาณที่ใช้เชื่อมต่อมีค่าน้อยลงหรือขาดหายไปทำให้ไม่สามารถทำการเชื่อมต่อและสั่งงานได้โดยสภาพแวดล้อมที่ใช้ในการทดลองก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคลื่นสัญญาณ ซึ่งในสถานการณ์จริงบางครั้งอาจจะเกิดสัญญาณรบกวนและส่งผลทำให้มีข้อผิดพลาดที่มากขึ้นกว่าผลที่ได้จากทดลอง ดังนั้นหากนำชุดควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านผ่านการสื่อสารเครือข่ายไร้สายในพื้นที่ที่กำหนดไปใช้งานจริงนั้นจะต้องใช้อุปกรณ์เชื่อมต่อสัญญาณแบบไร้สายและคลื่นสัญญาณที่มีประสิทธิภาพที่สูงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเชื่อมต่อและสั่งงาน

6. กิตติกรรมประกาศ

ในการทำงานวิจัยในครั้งนี้ ประสบความสำเร็จได้จากการได้รับคำแนะนำจากอาจารย์หลายท่าน อาจารย์วิรัช จิตต์ประสงค์ และอาจารย์สัมพันธ์ แผล่งป่าหมื่น ซึ่งได้ให้คำแนะนำวิธีการและขั้นตอนในการทำงานวิจัยที่ถูกต้อง อาจารย์อภิชาติ หาจตุรัส ซึ่งท่านเป็นที่ปรึกษาในงานวิจัยนี้ได้กรุณาให้คำแนะนำและเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆที่พบ ตลอดการทำงานวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาต่างๆในการทำวิจัยครั้งนี้